

Мартин Димитров

1. Кратко резюме:

Днес Европа е неделима част от динамичните пазари и бързите комуникации в контекста на глобализацията на световната икономика. В условията на реалното членство в Европейския съюз, българският производител се изправя едновременно както пред сериозните предизвикателства и конкурентния натиск на европейските пазари, така и пред шанса да се възползва от новите възможности за реализация на своята продукция и услуги. Именно един от тези шансове е участието му в клъстер и всички произтичащи от това предимства и недостатъци.

2. Как и защо? Клъстерите в България:

За да бъде успешен един клъстер в страната ни, днес е необходимо зад него да стоят иновативни фирми, водени от хора, които ценят образованието, отдадени са на общността и работят за колективна визия на тяхната индустрия. Следва да се отбележи, че достъпът до иновации, знание и ноу-хау са много сериозни предимства. В новата икономика на България компаниите трябва да търсят своите главни конкурентни предимства в идеи и талант, новаторство, нетрадиционни средства и методи, както и силно развита научно-изследователска и развойна дейност.

3. Необходими насоки за развитие.

България се нуждае от конкретни мерки и действия за бъдещето развитие на клъстерите и подобряването на тяхната конкурентоспособност. **На първо място следва да се отбележи:**

- *Стимулиране на фирмите и свързаните с тях организации при участието в проекти по Кохезионния и Структурните фондове на Европейския съюз.*

Това може да се постигне чрез подобряване на административните процедури по кандидатстване в различните проекти, както и чрез улеснено придобиване на лицензии и сертификати, изисквани на предприятията за осъществяване на тяхната нормална дейност.

- *Заделяне на финансов ресурс за научно-изследователска и развойна дейност.*

На фона на финансово-икономическата криза, сривовете в икономиките на някои европейски страни, и разбира се глобалната икономическа обстановка като цяло, изключително трудно е заделянето на средства, особено за тази дейност. Тук е момента да се уточни как набраните пари от Държавата (освен отпуснатите по оперативната програма „Конкурентноспособност“) да бъдат усвоени максимално от клъстерите, като се представи модел, който е лесен и удобен за прилагане, а именно:

1. Финансиране на българските университети за стимулиране на научно-изследователската им дейност, разработването на нови продукти и усъвършенстване на съществуващи, както и създаването на нови методи и технологии.
2. Коопериране и сътрудничество между компаниите и висшите учебни заведения с цел взаимна изгода (компаниите получават новите разработки, получават възможност за разширяване на пазарните дялове, а университетите дават възможност на младите учени за придобиването на професионален опит и възможност за

доразработване на техните идеи в съответните организации).

3. Внедряване на създадените иновации, чрез взаимодействие между фирмите и Държавата за разработване на съвместни проекти и увеличаване на конкурентоспособността на клъстера.

Като представител на учебното заведение с най-много интегрирани в практиката технологични иновации, считам че Технически университет-София, е един от добрите примери за успешно сътрудничество между Образователната система и Бизнеса у нас. Ето защо подкрепата на висшите учебни заведения трябва да бъде засилена от страна на Държавата за да може лесно и ефективно да бъдат създавани и използвани тези разработки като това ще доведе до бързо увеличаване на предимствата на клъстерите в света на технологиите.

На второ място за увеличаване на конкурентоспособността на клъстерите у нас, считам за удачно насоки като:

- Подкрепа на клъстерната предприемаческа активност;
- Подпомагане на клъстерните комуникационни канали;
- Подкрепа на регионалните клъстерни сдружения;
- Изграждане на пазари на клъстери;
- Ангажиране на обществени посредници по заетостта и др;

4.Обобщение

Клъстерите не са някакво абстрактно понятие, а са изключително важна структурна единица на българската икономика, като едновременно с това те са средство за достигане на икономическо развитие за страната ни. Необходима е координация на всички засегнати страни един клъстер за да

може той да отговори на предизвикателствата на фона на глобализация на икономиката. Ето защо считам че, сътрудничеството между Държавата, университетите в България и Бизнеса, е една добра насока за увеличаването на конкурентноспособността на клъстерите у нас.